

A vibrant illustration of a young girl with curly brown hair, wearing a yellow and white striped shirt and red overalls with white stitching, climbing a large tree. She is smiling and has her arms outstretched. The tree is covered in green leaves and clusters of red and purple berries. Various animals and insects are scattered around: a black bird perched on a branch to the right, a yellow bird on the left, a grey bat hanging upside down from a branch at the bottom left, a blue bird at the bottom center, and a yellow caterpillar at the bottom right. The background is a solid pink color.

SYLWIA
CHUTNIK

ŁOBUZIARZY

NAJFANIEJSZE
BOHATERKI
LITERACKIE

ILUSTRACJE: OJA SZMIDA

znak litera
nova

Sylwia Chutnik

W dzieciństwie marzyła o zostaniu pisarką, co udało jej się zrealizować. Jest jedną z najważniejszych i najbardziej utalentowanych polskich autorek. Laureatka Paszportu „Polityki”, trzykrotnie nominowana do Nagrody Literackiej Nike. Píše także sztuki teatralne i felietony. Jej książki zostały przetłumaczone już na 10 języków. Śpiewała w kapeli punkowej, lubi litery i różowy tiul.

Do wszystkich młodych Łobuziar!

Chcę Ci przekazać dwie fantastyczne wiadomości. Po pierwsze: istnieje wiele bohaterek książek, które są Twoimi sojuszniczkami. Po drugie: Twoja sojuszniczka żyje także tutaj, w Polsce. Jest absolutnie wyjątkowa, i to nie (tylko) dlatego że ma różową grzywkę. Nazywa się Sylwia Chutnik i postanowiła wezwać wyjątkowe bohaterki literackie, aby zawsze były przy Tobie, kiedy będziesz tego potrzebować. Nie zdziwię się, jeśli Twoje koleżanki będą chciały poznać tę armię sojuszniczek, nie zdziwię się, gdy zapragną tego Twoi koledzy (choć pewnie Ci tego nie powiedzą).

I nie będę zdziwiony, jeśli odkryją, że łobuziary są również ich sojuszniczkami – bo wspierają każdą osobę, która chce żyć w zgodzie ze sobą, w sposób autentyczny i pełen pasji.

Przemek Staroń,
Nauczyciel Roku 2018

Do wszystkich dorosłych Łobuziar!

Odkąd zostałam mamą, zadaję sobie pytanie: czy naprawdę chciałabym, żeby moja córka była grzeczna? I coraz częściej odpowiadam przecząco. Wolałabym, żeby była odważna, bezkompromisowa, ciekawa świata. A jeśli się przy tym pobrudzi i poobija, ale przede wszystkim nauczy mówić „nie”, będę szczęśliwa. Dlatego dam jej w przyszłości tę książkę. Opisane w niej bohaterki zachęcają nie tylko do czytania, ale przede wszystkim do aktywności. I to takich, które – choć bywają „łobuziarskie” – spodobają się nawet rodzicom. Z *Łobuziarami* młode czytelniczki (i, mam nadzieję, czytelnicy, bo to też świetna książka dla chłopców) rozwiną kreatywność, zaangażowanie i krytyczne myślenie. Wierzę, że wy, rodzice, będziecie zachwyceni tą książką jak dzieci!

Justyna Suchecka,
autorka książki *Young power!*
30 historii o tym, jak młodzi zmieniają świat

Pamiętajcie, że wasze córki powinny poznawać historie bohaterek niezależnych, niepokornych i odważnych. Dlaczego? Po to, by wiedziały, że same mogą takie być! Dość już mamy opowieści, w których dziewczynki namawiane są do podporządkowywania się innym i grzeczności (cokolwiek ona oznacza).

Potraktujcie ten zbiór jak alternatywną listę lektur, która ma szansę pokazać waszym córkom, czym są dziewczyńska dzikość i przebojowość, otwartość na przygody czy odwaga wyrażania własnego zdania. Ale to nie wszystko. Wykonując zaproponowane przez autorkę minizadania, czytelniczki mogą jeszcze głębiej zanurzyć się w świat najfajniejszych bohaterek literackich. I choć przez chwilę poczuć się tak łobuziarsko jak one!

Magda Korczyńska,
autorka projektu @jakwychowywaćdziewczynki

LOBUZIARY

SYLWIA
CHUTNIK

ŁOBUZIARY

NAJFAJNIEJSZE
BOHATERKI
LITERACKIE

ILUSTRACJE: OŁA SZMIDA

znak *litera
nova*

Kraków 2024

Spis bohatererek

Alicja 11

Anda Szemiotówna 17

Ania Shirley 23

Anne Frank 29

Ewa Tyszowska 35

Gabryisia Borejko 41

Hermiona Granger 47

Ida Borejko 53

Ita Kruszyńska 59

Korolina Jones 65

Lotta 71

Lottie Brooks 77

Ludka 83

Lusja Czerska (Figa) 89

Łucja Pevensie 95

czyli

łobuziary, które spotkasz w tej książce

Majka Skowron 101

Malutka
Czarownica 107

Mała Mi 113

Mary Lennox 119

Mary Poppins 125

Marysia 131

Matylda
Wormwood 137

Mireille
Laplanche 143

Pchła Szachrajka 149

Pippi
Pończoszanka 155

Pollyanna
Whittier 161

Ronja 167

Sara Crewe 173

Terka
Bednarczyk 179

Tosia Jastrzębska 185

Wstęp

Cześć,
bardzo się cieszę, że trzymasz w ręku książkę o... książkach. Przedstawiam w niej łobuziary, czyli niezbyt grzeczne literackie postaci, które mieszkają w powieściach i bajkach. Pomysł na ten zbiór był prosty: zgromadzić w jednym miejscu prawdziwą armię niepokornych bohaterek – kobiet i dziewczynek. A wszystko po to, by zobaczyć, jak wiele ich jest i w jaki sposób mogą inspirować czytelniczki i czytelników.

Zaraz, zaraz: czy to oznacza, że mamy wzorować się na niekoniecznie grzecznych osobach?

Hm, właściwie tak! Bo nasze łobuziary oprócz tego, że są awanturnicami, **są odważne i potrafią nieźle namieszać**. Robią to zwykle po to, aby buntować się przeciwko zakazom. Aby być niezależnymi, dzielnymi dziewczynami. Aby poczuć się wolnymi od konwenansów i stereotypów. A jedno z najbardziej denerwujących przyzwyczajzeń dorosłych polega na tym, że zabraniają psot i figli dziewczynkom tylko dlatego, że mają być miłe i sympatyczne. Grzeczne i ciche... Cóż, powiedzcie to naszym łobuziarom – zaśmieją wam się w nos! Dla nich najważniejsze jest spełnianie marzeń i realizowanie planów, często na przekór oczekiwaniom większości ludzi i przyzwyczajeniom społecznym.

Wbrew pozorom jednak literatura światowa i polska boją się odważnych i dzielnych postaci kobiecych. Często trzeba czytać nudne powiastki o tym, jak Ala posprzątała po obiedzie, pisnęła na widok myszy, a potem dygnęła i powiedziała wierszyk. To miło z jej strony, że mówi „proszę” i „dziękuję”, kiedy trzeba, ale dobrze by było, gdyby czasem pobiegała po ogrodzie, wydarła się wniebogłosy i potargała fryzurę. Stałaby się wtedy wielowymiarową postacią, pełną życia bohaterką z krwi i kości – chociaż opisaną na papierze.

Dorośli nie zawsze lubią buntowniczkę i rebeliantkę. Marudzą, że po awanturnicznych lekturach dziewczynki stają się niegrzeczne (cokolwiek to znaczy) i nie chcą być dłużej potulne. Dlatego tym bardziej dziękuję tym starszym czytelniczkom i czytelnikom, którzy mieli odwagę sięgnąć po tę książkę i ją przeczytać lub wręczyć najmłodszemu. A może sami, kiedy byli mali, marzyli o tym, aby trochę porozrabiać, ale nie mieli odwagi lub możliwości?

Ta książka ma również za zadanie zachęcić do sięgania po lektury i szukania w nich odpowiedzi na najważniejsze pytania. Owszem, ekrany telefonu i komputera potrafią przenieść w ciekawe światy, ale czytanie powieści, baśni, opowiadań pozwala odkryć niezwykle historie. Sprawia, że możesz poczuć się wciągnięta w fantastyczną przygodę, w czasie której spotkasz niesamowite postaci. Być może będą to właśnie łobuziary? Może zechcesz być taka jak one? **Trzymam kciuki i do zobaczenia w księgarni lub bibliotece.**

*Życzę
zbuntowanej
lektury!*

Alicja

Bohaterka książek angielskiego pisarza Lewisa Carrolla: *Alicja w krainie czarów* (1865 rok) i *Alicja w zwierciadlanym domu, czyli Po drugiej stronie lustra* (1871 rok).

Na pozór nie ma w niej nic niezwykłego. Ot, siedmioletnia, poukładana i rozsądna dziewczyna z zamożnej angielskiej rodziny. Dobrze się uczy, pamięta różne informacje z lekcji i stara się rozumieć otaczający ją świat. Zna zasady *savoir-vivre'u*, to znaczy wie, kiedy się przywitać, a kiedy uklonąć. Dorośli bardzo lubią takie zachowanie, więc lubią też Alicję. Ma starszą siostrę, z którą chętnie rozmawia, ale lubi też mówić sama do siebie. Pomaga to jej rozbroić strach i podejmować niezależne decyzje. Zresztą, kto z nas nie prowadzi czasem dialogów ze sobą samym?

Pewnego dnia Alicja, znudzona nicnierobieniem u boku siostry nad rzeką, zauważa królika, który w pośpiechu spogląda na zegarek i wskakuje do nory. Wiedziona ciekawością dziewczynka skacze za nim. Trafia przez przypadek do dziwnego świata, w którym wszystko jest zupełnie na opak.

Do końca nie wiadomo, czy wszystko, co przydaje się Alicji, dzieje się naprawdę czy na niby, jednak

To niestety koniec bezpłatnego fragmentu. Zapraszamy do zakupu pełnej wersji książki.